

EUROOPA ÜLEMKOGU

**Brüssel, 21. märts 2014
(OR. en)**

**EUCO 7/1/14
REV 1**

**CO EUR 2
CONCL 1**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU
20.–21. märts 2014**

JÄRELDUSED

Delegatsioonidele edastatakse Euroopa Ülemkogu (20.–21. märts 2014) järeldused.

Euroopa Ülemkogu pidas põhjaliku arutelu olukorra üle Ukrainas. Ülemkogu võttis vastu tugeva sõnumi Ukraina toetuseks ning leppis sellega seoses kokku mitmetes konkreetsetes meetmetes. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid allkirjastasid Ukraina assotsieerimislepingu poliitilised sätted. Euroopa Ülemkogu mõistis sügavalt hukka Krimmi ja Sevastopoli annekteerimise Venemaa Föderatsiooni poolt ega tunnusta seda. Kuna kriisi leevendamiseks ei ole samme astutud, otsustas Euroopa Ülemkogu laiendada viisakeeldu ja varade külmutamist ning tühistas ELi ja Venemaa järgmise tippkohtumise. Dialoogile avatuks jäädes ei välistanud Euroopa Ülemkogu täiendavaid ja kaugeleulatuvaid tagajärgi suhetele Venemaaga juhul, kui Venemaa Föderatsioon astub uusi samme olukorra destabiliseerimiseks Ukrainas, ning palus komisjonil ja liikmesriikidel valmistada ette võimalikud sihipärased meetmed. Ülemkogu otsustas ka liikuda edasi Gruusia ja Moldova assotsieerimislepingute allkirjastamise suunas.

Euroopa on väljumas finants- ja majanduskriisist. Pärast mitu aastat kestnud piiratud või isegi negatiivset majanduskasvu on Euroopa majandus elavnemas. Käesoleval aastal peaks elavnemine olema veelgi märgatavam. Euroopa Ülemkogu vahetas arvamusi majanduse ja sotsiaalse olukorra ja tulevikuväljavaadete teemal. Eelkõige arutas ülemkogu seda, milline võiks olla kõige asjakohasem poliitiline reageering lühikeses ja keskpikas perspektiivis. Ülemkogu viis lõpule Euroopa poolaasta esimese etapi ja pidas esimese arutelu strateegia „Euroopa 2020” rakendamise üle enne 2015. aasta kevadel toimuval Euroopa Ülemkogu kohtumisel tehtavat vahekokkuvõtet. Samuti käsitles ülemkogu Euroopa tööstuse tugevamat konkurentsivõimet kui üht majanduskasvu ja töökohtade loomise mootorit. Ülemkogu pidas esimese poliitilise mõttevahetuse ajavahemikuks 2020–2030 kavandatud kliima- ja energiapoliitika raamistiku üle ning leppis kokku edasises töös. Ülemkogu toonitas strateegia „Euroopa 2020”, tööstuse konkurentsivõime ning kliima- ja energiapoliitika tugevat omavahelist seotust. Euroopa Ülemkogu tervitas ühtse kriisilahendusmehhanismi määramise osas saavutatud kokkulepet, mis avab tee pangandusliidu väljakujundamiseks. See on veel üks oluline samm tugevama ja vastupidavama majandus- ja rahaliidu suunas. Lisaks lõi ülemkogu võimaluse hoiuste intresside maksustamise direktiivi vastuvõtmiseks.

I. MAJANDUSKASV, KONKURENTSIVÕIME JA TÖÖKOHTADE LOOMINE

A. EUROOPA POOLAASTA

1. Euroopa Ülemkogu kinnitas 2013. aasta detsembris Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide viis üldist poliitikaprioriteeti, mis on esitatud 2014. aasta majanduskasvu analüüsis: diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine, tavapärase majandusele laenuandmise taastamine, majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamine, tegelemine töötuse probleemi ja kriisi sotsiaalsete tagajärgedega ning avaliku halduse ajakohastamine. Selleks et suunata nõukogu 2014. aasta Euroopa poolaasta teemalistes aruteludes, pööras Euroopa Ülemkogu eriti suurt tähelepanu poliitikameetmetele, mis tugevdavad konkurentsivõimet ning toetavad töökohtade loomist ja võitlevad tööpuudusega, eelkõige noorte tööpuudusega, ning rõhutas vajadust võtta järelmeetmeid tööturgude toimimist parandavatele reformidele. Riiklikes reformikavades ning stabiilsus- ja lähenemisprogrammides tuleks käsitleda küsimusi, mis on tehtud kindlaks eelmise aasta riigipõhistes soovitusetes ning komisjoni hiljutises analüüsis makromajandusliku ja eelarve tasakaalustamatuse integreeritud järelevalve kontekstis, sealhulgas komisjoni põhjalikes analüüsides ning stabiilsuse ja kasvu paktis, võttes samas täielikult arvesse Euroopa poolaasta raames nõukogus toimunud arutelusid.
2. Euroopa Ülemkogu andis komisjoni teatise põhjal hinnangu strateegia „Euroopa 2020” rakendamisele. Strateegia eesmärgi – tagada arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv – saavutamine on endiselt ülioluline. Kriis on aeglustanud edasiliikumist strateegia põhieesmärkide saavutamise suunas ja Euroopa majanduskasvu mõjutavad pikaajalised väljakutsed ei ole kuhugi kadunud. Euroopa Ülemkogu kutsub üles suurendama jõupingutusi, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid, ning jääb ootama strateegia „Euroopa 2020” kavandatud läbivaatamist 2015. aastal.

o
o o
o o o

3. Euroopa Ülemkogu õnnitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbirääkijaid ühtse kriisilahendusmehhanismi määruuse suhtes saavutatud kokkuleppe puhul. Nagu rõhutati tänasel arvamuste vahetusel Euroopa Parlamendi presidendi ja Euroopa Ülemkogu vahel, on see suur saavutus, mis avab tee pangandusliidu väljakujundamiseks. Nüüd on oluline võtta määrus ametlikult vastu enne käesoleva parlamendikoosseisu ametiaja lõppu. Koos valitsustevahelise lepinguga osamaksude ühtsesse kriisilahendusfondi ülekandmise ja ühiskasutusse võtmise kohta on see järjekordne oluline samm tugevama ja vastupidavama majandus- ja rahaliidu suunas.

4. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni aruannet Euroopa kolmandate riikidega (Šveits, Liechtenstein, Monaco, Andorra ja San Marino) hoiuste intresside maksustamise üle peetavate läbirääkimiste hetkeseisu kohta ning kutsub kõnealuseid riike üles täielikult pühenduma OECD poolt välja töötatud ja G20 poolt heaks kiidetud uue ühtse ülemaailmse automaatse teabevahetuse standardi rakendamisele ning esmakasutajate algatusele.

Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles jätkama kõnealuste riikidega kiiresti läbirääkimisi, et viia need lõpule käesoleva aasta lõpuks, ning kutsub komisjoni üles esitama aruande olukorrast ülemkogu detsembrikuu kohtumisel. Kui piisavaid edusamme ei tehta, tuleks komisjoni aruandes analüüsida võimalusi uue ülemaailmse standardi järgimise tagamiseks.

Seda silmas pidades võtab nõukogu oma järgmisel 2014. aasta märtsi istungil vastu hoiuste intresside maksustamise direktiivi.

Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu üles tagama, et halduskoostöö direktiivi vastuvõtmisega 2014. aasta lõpuks viiakse ELi õigusaktid täielikult kooskõlla uue ülemaailmse standardiga.

B. TÖÖSTUSE KONKURENTSIVÕIME JA TÖÖSTUSPOLIITIKA

5. Euroopa vajab tugevat ja konkurentsivõimelist tööstuslikku baasi, mis on üks majanduskasvu ja töökohtade loomise mootoreid, nii tootmise kui ka investeringute osas. Konkurentsivõime nõuab stabiilset, lihtsat ja prognoositavat keskkonda, sealhulgas paremat reguleerimist ja eelkõige ambitsioonikat õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT). Üldine raamistik Euroopa ja liikmesriikide tasandil tuleb muuta rohkem investeringuid ja innovatsiooni ning töötleva tööstuse töökohtade ELi tagasitoomist soodustavamaks. Komisjoni teatis „Euroopa tööstuse taassünd” annab sellesse teemasse olulise panuse ning komisjonil palutakse esitada tegevuskava, kuidas teatise alusel selle tööga jätkata.
6. Tööstuse konkurentsivõimega seotud kaalutlused tuleks süstemaatiliselt integreerida kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse ning need peaksid olema osaks mõjuhindamistes, et luua meie majandusele tugevam tööstuslik baas. Seda tuleks teha koos konkurentsivõimele avalduva mõju hindamisega. Liikmesriike kutsutakse üles viima oma meetmed kooskõlla Euroopa tasandi meetmetega, et tugevdada tööstuse konkurentsivõimet siseriiklikul tasandil.
7. Tuleb jätkata jõupingutusi kaupade ja teenuste siseturu väljakujundamiseks ja selle potentsiaali täielikuks kasutamiseks, sealhulgas digitaalmajanduse valdkonnas, ning ettevõtluse soodustamiseks. „Ühendatud Euroopa” paketi õigeaegne vastuvõtmine aitab kaasa selle eesmärgi saavutamisele. Taristuvõrke, sealhulgas digitaalvõrke, tuleb edasi arendada ja ajakohastada intelligentseid ja innovatiivseid tehnoloogiaid kasutades. Eriti tuleks tähelepanu pöörata sellele, kuidas soodustada VKEde loomist ja kasvu, sealhulgas lihtsustades kogu ELis juurdepääsu rahastamisele.

8. Euroopa Liit panustab tööstuse konkurentsivõimesse oma eelarve kaudu. Võimalikult hästi tuleks kasutada ära selliseid ELi vahendeid nagu „Horisont 2020”, Euroopa ühendamise rahastu, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ja COSME ning turupõhiseid ja muid innovatiivseid finantsinstrumente, et toetada VKEd konkurentsivõimet ja juurdepääsu rahastamisele.

Sellega seoses tuleks soodustada arukat spetsialiseerumist kõikidel tasanditel, sealhulgas kasutades tulemuslikult teadusuuringutesse riiklike investeringute tegemist. See teeb lihtsamaks ettevõtete ja klastrite vaheliste kontaktide loomise ja parandab innovatiivsete tehnoloogiate kättesaadavust.

9. Euroopa tööstuse konkurentsivõimelisust rahvusvahelisel turul ei saa pidada iseenesest mõistetavaks. Tuleks jätkata jõupingutusi turgudele juurdepääsu parandamiseks kogu maailmas, aidates Euroopa ettevõtetel integreeruda ülemaailmsetesse väärtusahelatesse ning edendades vaba, õiglast ja avatud kaubandust, jäädes samas kindlaks oma huvidele, seda vastastikkuse põhimõtte ja vastastikkuse kasu vaimus. Euroopa Ülemkogu kutsub Euroopa Investeerimispanka üles aitama veel enam kaasa Euroopa ettevõtete rahvusvahelistumisele ja suuremale konkurentsivõimele. Kaubandus- ja investeerimisvallas ambitsioonikate eesmärkidega tegutsemine ning Euroopa ja rahvusvaheliste normide ja eeskirjade propageerimine, sealhulgas võitlus võltsimisega, on olulised elemendid, et edendada ELi tööstuse konkurentsivõimet kogu maailmas. See peaks aitama avada turge, kaitsta ELi huve ja aktiivselt edendada võrdseid võimalusi kolmandate riikide turgudel. Samuti tuleb jätkata tegevust selleks, et tagada juurdepääs olulisele toorainele.

Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni kavasid ajakohastada riigiabi eeskirjad, mis jõustuvad 2014. aasta juunis. Eelkõige tervitab ta komisjoni kavatsust hõlbustada laiemate ELi poliitikate ja programmide, sealhulgas ELi struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamist, laiendades üldise grupierandi määruse reguleerimisala, säilitades samas liikmesriikidele võrdsed võimalused.

10. Liidu tööstussektori kasvu hoogustamiseks läheb vaja õigeid oskusi. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja liikmesriike tungivalt üles käsitlema esmatähtsana puudujääke loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika alaste oskuste vallas (nn STEM-oskused), milles peaks suuremal määral osalema ka tööstussektor. Avalik ja erasektor peaks tegema rohkem jõupingutusi liikuvuse, hariduse ja kutseõppe soodustamiseks. Selleks tuleks kasutada kõiki kättesaadavaid vahendeid, nagu näiteks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, uue põlvkonna programmi Erasmus+, digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suur koalitsioon, Euroopa Õpipoisiõppe Liit või noorte tööhõivealgatus ja noortegarantii. Tööstussektor tuleks kaasata paremini tulevikus vajalike oskuste prognoosimisse.
11. Intellektuaalne omand ja patendid on ühed peamised majanduskasvu ja innovatsiooni edasiviivad tegurid. Olenemata juhtivast rollist mitmes tehnoloogiaharus, on Euroopa Liit patentide küsimuses teistest maha jäänud. Euroopa Ülemkogu kutsub seetõttu üles tõhustama toetust nendele kiire kasvuga sektoritele, et säilitada Euroopa Liidu tehnoloogiline juhtroll. Asjaomased pooled peaksid kooskõlas oma põhiseadusest tulenevate nõuetega ratifitseerima ühtse patendikohtu lepingu ning kehtestama vajaliku õigus- ja halduskorra, nii et ELi patendirežiim saaks jõustuda 2014. aasta lõpuks.
12. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et põhilised progressi võimaldavad tehnoloogiad on tööstuse konkurentsivõime jaoks väga tähtsad. Tuleks edendada suurt tööstuslikku huvi pakkuvaid põhilisi progressi võimaldavaid tehnoloogiaid, nagu elektritranspordis kasutatavad akud, arukad materjalid, kõrgefektiivne tootmine ja tööstuslikud bioprotsessid, tehes kiiresti kindlaks Euroopa tasandil huvi pakkuvad projektid. Erilist tähelepanu tuleks Euroopa tööstuse konkurentsivõime soodustamisel pöörata rohetechnoloogiale kui valdkondadeülesele elemendile. Komisjoni kutsutakse üles andma aru, kuidas edendada rohetechnoloogiat konkreetsete meetmete abil kõigis asjakohastes ELi poliitikavaldkondades.
13. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles eespool toodud suuniste põhjal tööd jätkama. Euroopa Ülemkogu tuleb nende küsimuste juurde tagasi märtsis 2015 strateegia „Euroopa 2020” läbivaatamise kontekstis.

14. Tugevat, ressursitõhusat ja konkurentsivõimelist Euroopa tööstuslikku baasi tuleb vaadata kokku kuuluvana sidusa Euroopa kliima- ja energiapoliitikaga; sealhulgas tuleb käsitleda suurte energiakulude küsimust, eelkõige energiamahukates tööstusharudes.

C. KLIIMA JA ENERGEETIKA

15. Sidus Euroopa energia- ja kliimapolitiika peab tagama taskukohased energiahinnad, tööstuse konkurentsivõime, varustuskindluse ning meie kliima- ja keskkonnameesmärkide saavutamise. Märkimisväärsed edu on saavutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist, taastuvenergiat ja energiatõhusust käsitlevate ELi eesmärkide suunas liikumisel, mis tuleb täielikult saavutada 2020. aastaks.
16. Võttes arvesse Varssavis kokku lepitud ajakava, mille kohaselt tuleks jõuda ülemaailmse kliimakokkuleppeni osaliste 21. istungjärgul 2015. aastal Pariisis, kinnitab Euroopa Ülemkogu, et Euroopa Liit esitab oma panuse hiljemalt 2015. aasta esimese kvartali jooksul, nagu seda peaksid tegema kõik tähtsamad majandusriigid. Pidades silmas ÜRO kliimatippkohtumist 2014. aasta septembris, on ELi konkreetne 2030. aastaks kavandatud kasvuhoonegaaside vähendamise sihtmärk täielikult kooskõlas ELi 2050. aastaks kokkulepitud ambitsioonika eesmärgiga. Selline kasvuhoonegaaside heitkoguste, taastuvenergia ja energiatõhususe alane kokkulepitud ELi poliitikaraamistik, mis töötatakse välja komisjoni teatise põhjal, tagab ELi ettevõtjatele vajaliku stabiilsuse ja prognoositavuse ning kinnitab ELi ülemaailmset rolli.

17. Uus raamistik peaks põhinema järgmistel põhimõtetel:

- parandada veel rohkem kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, energiatõhususe ja taastuvenergia kasutamise vahelist sidusust ning saavutada 2030. aasta eesmärgid kulutõhusal viisil, kusjuures keskne roll selles oleks reformitud heitkogustega kauplemise süsteemil;
- töötada välja ELi tugiraamistik taastuvate energiaallikate edendamiseks ning tagada konkurentsivõime rahvusvahelisel tasandil;
- tagada kodumajapidamistele ja ettevõtetele energiavarustuse kindlus taskukohaste ja konkurentsivõimeliste hindadega;
- võimaldada liikmesriikidele paindlikkus selles osas, kuidas nad oma lubadused täidavad, et võtta arvesse siseriiklikke olusid ning austada nende vabadust energiaallikate jaotuse kindlaksmääramisel.

18. Eesmärgiga jõuda ajavahemikuks 2020–2030 kavandatud uues energia- ja kliimapoliitika raamistikus kiiresti kokkuleppele kutsub Euroopa Ülemkogu nõukogu ja komisjoni üles jätkama tööd ja tegelema kiiresti järgmiste elementidega:

- analüüsida, milline mõju on konkreetsetele liikmesriikidele komisjoni ettepanekutel, mis käsitlevad ELi-üleseid heitkoguste vähendamise ja taastuvenergia kasutamise sihtmärke;
- töötada välja mehhanismid, mille tulemusel saab jõupingutusi üldisel tasandil õiglaselt jagada ning tõhustada energiasektori kaasajastamist;
- töötada välja meetmed potentsiaalse süsinikdioksiidi lekke vältimiseks ning kutsuda üles looma tööstusinvesteeringute pikaajalist plaanimiskindlust, et tagada Euroopa energiamahukate tööstusharude konkurentsivõime;
- vaadata õigel ajal läbi energiatõhususe direktiiv ja arendada edasi energiatõhususe raamistikku.

Euroopa Ülemkogu teeb nendes küsimustes tehtud edusammudest kokkuvõtte oma juunikuu kohtumisel, tuginedes muu hulgas liikmesriikidega peetavatele konsultatsioonidele, eesmärgiga jõuda uues poliitikaraamistikus lõplikule otsusele nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul 2014. aasta oktoobriks. Euroopa Ülemkogu palub oma eesistujal ja Euroopa Komisjonil võtta vajalikke meetmeid selle otsuse ettevalmistamiseks.

19. Eesmärk kujundada 2014. aastaks välja energia siseturg ja arendada välja energiaühendused, nii et 2015. aastaks ei oleks ükski liikmesriik enam isoleeritud Euroopa gaasi- ja elektrivõrkudest, on endiselt esmatähtis. Euroopa Ülemkogu kutsub üles kiirendama jõupingutusi eelkõige seoses järgmisega:

- kõikide nende meetmete kiire rakendamine, mille eesmärk on saavutada vähemalt 10% installeeritud elektritootmisvõimsuse omavaheline ühendamine kõikide liikmesriikide puhul. Euroopa Ülemkogu palub komisjonil esitada juunikuuks konkreetsed 2030. aastaks saavutatavad energiaühenduste eesmärgid, et võtta otsus vastu hiljemalt 2014. aasta oktoobriks. Eriti tuleb tähelepanu pöörata kaugemate ja/või vähem hästi ühendatud ühtse turu osade paremate energiaühenduste tagamisele, sealhulgas vastassuunavoogude parandamise ja loomise kaudu, ning liikmesriikide integreerimisele Euroopa mandriosa võrkudesse;
- kolmanda energiapaketi tulemuslikum ja sidusam rakendamine kõikide Euroopa energiaturu osaliste poolt;
- energiaturu integreerimise ja energiatõhususe teemaliste ELi eeskirjade tulemuslik kohaldamine ja jõustamine ühes püüdega luua ELis tegutsevatele ettevõtetele võrdsed tingimused.

20. Tuleks teha rohkem jõupingutusi Euroopa suure maagaasienergia sõltuvuse vähendamiseks, eriti kõige suurema energiasõltuvusega liikmesriikides. Mõõdukama energianõudluse poole liikumine suurema energiatõhususe kaudu peaks olema esimene samm, mis aitab ühtlasi kaasa muude energia- ja kliimaeesmärkide saavutamisele. Euroopa Ülemkogu kutsus komisjoni üles viima läbi põhjaliku ELi energiajulgeolekualase uuringu ja esitama 2014. aasta juuniks tervikliku kava ELi energiasõltuvuse vähendamiseks. Kavas tuleks kajastada asjaolu, et EL peab kiirendama oma energiavarustuse edasist mitmekesistamist, suurendama oma läbirääkimisjõudu ja energiatõhusust, jätkama taastuvenergia ja muude kohalike energiaallikate arendamist ning koordineerima sellise mitmekesistamise toetamiseks infrastruktuuri väljaarendamist kestlikul viisil, sealhulgas energiaühenduste arendamise kaudu. Sellised ühendused peaks hõlmama ka Pürenee poolsaart ja Vahemere piirkonda. Kui see on asjakohane, tuleks arendada energiaühendusi ka kolmandate riikidega. Liikmesriigid näitavad üles solidaarsust mõne või mitme liikmesriigi energiavarustuse äkiliste häirete puhul. Peale selle tuleks võtta lisameetmeid, et toetada lõunakoridori arendamist, sealhulgas täiendavate Ida-Euroopat läbivate haruteede kaudu, uurida viise, kuidas hõlbustada maagaasi eksportimist Põhja-Ameerikast ELi, ja kaaluda, kuidas seda Atlandi-üleses kaubandus- ja investeerimispartnerluses (TTIP) kõige paremini kajastada, ning suurendada energiavaldkonnas sõlmitavate valitsustevaheliste lepingute läbipaistvust.
21. Nende eesmärkide suunas liikumisel tuleks kiirendada ühist huvi pakkuvate asjakohaste projektide rakendamist ning kiiresti tuleks võtta kasutusele kättesaadavad ELi vahendid, sealhulgas Euroopa ühendamise rahastu, ning EIP rahastamisvõime.

22. Arvestades komisjoni teatistes välja toodud peamisi kulukäitureid, kutsub Euroopa Ülemkogu üles tegema püsivaid jõupingutusi energia lõpptarbijate kantavate energiakulude piiramiseks eelkõige järgmiste tegevuste kaudu:

- taastuvenergia toetamise mehhanismide järkjärguline arendamine kulutõhusama ja turupõhisema süsteemi suunas ning riiklike toetuskavade suurem lähenemine pärast 2020. aastat;
- püsiv investeerimine energiatõhususse ja nõudluse juhtimine kõigis väärtusahela osades ning teadus- ja arendustegevuse etapis;
- siseturul kättesaadava elektritootmisvõimsuse täielikum kasutamine selle asemel, et tugineda üksnes omamaisele võimsusele, tunnistades samas liikmesriikide rolli varustuskindluse tagamisel;
- kohalike ressursside ja gaasivarustuse turgude konkurentsi edendamine ning gaasi- ja naftahindade lepingulise sidumise küsimuse käsitlemine.

Kõik see peaks olema kooskõlas riigiabi- ja siseturueeskirjadega.

Tuginedes eespool toodud meetmetele, võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, mis viivad kulude vähendamiseni liikmesriikide olusid kõige paremini arvestaval viisil. Tuleb tagada koordineerimine liikmesriikide ja valdkondlike poliitikate vahel, et hõlbustada ELi tasandi eesmärkide saavutamist.

23. Peale selle kutsub Euroopa Ülemkogu liikmesriike üles analüüsima põhjalikumalt oma erinevaid siseriiklikke praktikaid seoses energiapoliitikast tingitud lõivude, hindade maksukomponentide ja võrgukuludega, eesmärgiga vähendada miinimumini negatiivseid tagajärgi energiahindadele. Tuginedes hiljutistele kogemustele, jätkavad liikmesriigid regulaarset teabevahetust seoses tähtsate siseriiklike energiaalaste otsustega, millel võib olla mõju teistele liikmesriikidele, arvestades samas täielikult siseriiklike energiaallikate jaotusega.

o
o o
o o o

KÜPROS

24. Euroopa Ülemkogu tervitab Küprose küsimuses lahenduse saavutamiseks täies mahus läbirääkimiste taasalustamist, tuginedes 11. veebruari ühisavaldusele, eesmärgiga Küpros taasühendada. Euroopa Ülemkogu toetab Küprose probleemile tervikliku ja elujõulise lahenduse leidmist ÜRO raamistikus kooskõlas asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega ja Euroopa Liidu aluspõhimõtetega. Euroopa Ülemkogu toonitab, et olukord, kus Küpros on jagatud kaheks osaks, on kestnud liiga kaua ja seetõttu on tähtis selle küsimusega edasi tegeleda. Euroopa Ülemkogu on valmis täitma oma osa läbirääkimiste toetamises. Küprose taasühinemisest tõuseks kasu kogu Küprose rahvale ning sellega seoses toetab Euroopa Ülemkogu kõiki kahe poole vahel kokku lepitud usaldust suurendavaid meetmeid, mis saaksid otsustaval viisil aidata kaasa vastastikuse usalduse õhkkonna loomisele ja anda hoogu läbirääkimisprotsessile.

II. VÄLISSUHTED

Ukraina

25. Euroopa Liit toetab Ukraina rahvast ja tema õigust valida endale ise tulevik. Euroopa Liit toetab Ukraina valitsust jõupingutustes Ukraina olukord stabiliseerida ja viia läbi reforme. Sellega seoses teeb Euroopa Liit koos rahvusvahelise üldsusega veelgi rohkem jõupingutusi, et Ukrainat abistada.
26. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid ning Ukraina allkirjastavad assotsieerimislepingu poliitilised sätted. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on pühendunud sellele, et allkirjastada ka ülejäänud osa assotsieerimislepingust ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna osa. Euroopa Ülemkogu on kokku leppinud, et lepinguga ette nähtud poliitilise dialoogi esimene kohtumine peaks toimuma aprillis. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu ja Euroopa Parlamenti tungivalt üles võtma kiiresti vastu ettepaneku tollimaksude ajutiseks kaotamiseks Euroopa Liitu suunatud Ukraina ekspordilt (nn autonoomsed kaubandusmeetmed).

27. Praegu on esmatähtis taastada Ukraina makromajanduslik stabiilsus. Ukraina valitsus peab kiiresti alustama ulatusliku struktuurireformide programmiga, mis hõlmab võitlust korruptsiooni vastu ja eelarvetoimingute läbipaistvuse suurendamist. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu tungivalt üles leppima kiiresti kokku makromajanduslikus finantsabis ja rõhutab, et selle abi võimaldamiseks on äärmiselt oluline kokkulepe IMFiga. Liikmesriigid lepivad kokku, et nad koordineerivad oma seisukohti IMFis seoses Ukrainale antava abi tingimustega. Euroopa Ülemkogu tervitab meetmete koordineerimise keskuse loomist, mis peaks toetama struktuurset üleminekut Ukrainas, milles osalevad rahvusvaheline üldsus ja rahvusvahelised finantseerimisasutused.
28. Euroopa Liit tunnustab seni Ukraina poolt ülesnäidatud vaoshoitud tegutsemist. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt Ukraina valitsuse võetud kohustuse üle tagada piirkondlikku mitmekesisust kajastavate valitsusstruktuuride representatiivsus ja kaasavus ning rahvusvähemustesse kuuluvate inimeste õiguste igakülgne kaitse, viia läbi põhiseaduse reform, uurida kõiki inimõiguste rikkumisi ja vägivallaakte ja võidelda ekstremismi vastu. Sellega seoses julgustab Euroopa Liit Ukraina valitsust tagama, et 25. mail toimuvad presidendivalimised oleksid vabad ja õiglased.
29. Euroopa Liit on jätkuvalt pühendunud Ukraina suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse säilitamisele. Euroopa Ülemkogu ei tunnusta ebaseaduslikku referendumit Krimmis, mille näol on tegemist Ukraina põhiseaduse selge rikkumisega. Ülemkogu mõistab sügavalt hukka Krimmi ja Sevastopoli ebaseadusliku annekteerimise Venemaa Föderatsiooni poolt ega tunnusta seda. Euroopa Ülemkogu palub komisjonil hinnata Krimmi annekteerimise õiguslikke tagajärgi ja esitada ettepanekud Krimmiga seotud majandus-, kaubandus- ja finantspiirangute kohta, mis tuleks kiiresti rakendada.
30. Seda silmas pidades ning kui kriisi leevendamiseks ei astuta samme, on Euroopa Ülemkogu nõus laiendama loetelu isikutest, kelle suhtes kohaldatakse viisakeeldu ja vara külmutamist. Euroopa Ülemkogu otsustab tühistada järgmise ELi ja Venemaa vahelise tippkohtumise ning märgib, et liikmesriigid ei kavatse esialgu pidada kahepoolseid korrapäraseid tippkohtumisi. Lisaks toetavad Euroopa Ülemkogu ja liikmesriigid eelseisvat G7 riikide kohtumist Haagis. Nad toetavad ka läbirääkimiste peatamist Venemaa ühinemise üle Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ja Rahvusvahelise Energiaagentuuriga (IEA).

31. Euroopa Ülemkogu on kindlalt veendunud, et jõu ja sunni kasutamine piiride muutmiseks Euroopas 21. sajandil on vastuvõetamatu. Venemaa tegevus rikub selgelt Helsingi protsessi, mis viimase 40 aasta jooksul on aidanud ületada Euroopa lõhestatust ning ehitada üles rahumeelset ja ühendatud kontinenti. Euroopa Ülemkogu taunib, et Venemaa ei ole ikka veel astunud samme kriisi leevendamiseks ning et Ukraina ja Venemaa Föderatsiooni vahelised läbirääkimised ei ole endiselt alanud. Ülemkogu kutsub tungivalt üles, et saavutataks kiiresti kokkulepe OSCE missiooni võimalikult kiire siirmise osas Ukrainasse, et aidata olukorda stabiliseerida. Sellega seoses palub Euroopa Ülemkogu kõrgel esindajal kiiresti koostada kavad ELi panuse andmiseks Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) missiooni töö kergendamisse. Kui lähipäevade jooksul ei jõuta kokkuleppele usaldusväärse OSCE missiooni suhtes, algatab EL oma missiooni.
32. Euroopa Liit on eriliselt vastutav rahu ja stabiilsuse tagamise eest Euroopas. Euroopa Liit on endiselt esirinnas jõupingutuste tegemisel, mille eesmärk on poliitilise lahenduse leidmiseks toetada Ukrainat ja Venemaad kaasavat sisukat dialoogi ja selles osaleda, sealhulgas mitmepoolse mehhanismi loomise abil.
33. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et Venemaa Föderatsiooni mis tahes edasised sammud olukorra destabiliseerimiseks Ukrainas tooksid kaasa täiendavad ja kaugeleulatuvad tagajärjed ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahelistes suhetes mitmetes majandusvaldkondades. Sellega seoses palub Euroopa Ülemkogu komisjonil ja liikmesriikidel valmistada ette võimalikud sihipärased meetmed.
34. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas oma eesmärgi veelgi tugevdada poliitilist assotsieerumist ja majanduslikku lõimumist Gruusia ja Moldova Vabariigiga. Me kinnitame oma eesmärgi kirjutada hiljemalt 2014. aasta juunis alla põhjalikke ja laiaulatuslikke vabakaubanduspiirkondi hõlmavatele assotsieerimislepingutele, mille me parafeerisime eelmise aasta novembris Vilniuses.

ELi ja Aafrika suhted

35. Enne neljandat ELi-Aafrika tippkohtumist 2.–3. aprillil 2014 on Euroopa Liit endiselt pühendunud sellele, et luua Aafrikaga võrdsete poolte partnerlus ja tugevdada vastusena Euroopa Liidu ja Aafrika üha kasvavale vastastikusele sõltuvusele suhteid kõigis asjakohastes valdkondades. Euroopa Ülemkogu väljendab ELi tahet jätkata koostööd Aafrika partneritega kaubanduse ja arengu, demokraatia ja hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtte ning inimõiguste edendamisel. Samuti rõhutab ülemkogu, et oluline on käsitleda rännet ja liikuvust, sealhulgas ebaseaduslikku rännet ning võitlust rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamisega ja inimkaubandusega, võttes aluseks transiidi-, päritolu ja sihtriikide jagatud vastutuse põhimõtte.
36. Euroopa Ülemkogu rõhutab eriti seda, et väga tähtis on jätkata Aafrika partnerite rahvusvahelist toetamist julgeoleku valdkonnas, ning innustab teisi rahastajaid osalema koormuse jagamises. Seetõttu jätkab Euroopa Liit operatiivse toetuse andmist oma kriisiohjamise tsiviilmissioonide ja sõjaliste operatsioonide kaudu konkreetsete riikide taotluse korral ning tihedas koostöös teiste piirkondlike ja rahvusvaheliste osalejatega. Sellega seoses rõhutab ta, kuivõrd tähtis on anda kiiresti rahalist toetust ja pakkuda operatiivtuge Aafrika juhtimisel toimuvale rahvusvahelisele Kesk-Aafrika Vabariigi toetusmissioonile (MISCA), ja kinnitab liidu lubadust siirata lähinädalatel oma operatsioon EUFOR RCA.
37. Euroopa Liit kaalub samuti viise ja võimalusi toetada Aafrika algatusi võimekuse suurendamiseks, mis tugevdavad Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri ja võimaldavad Aafrika partneritel ennetada konflikte ning kriisidega tulemuslikult ja kiiresti tegeleda. Euroopa Ülemkogu innustab tegema ELi tasandil täiendavat tööd, et tõhustada Aafrika suutlikkuse suurendamiseks antavat abi kõikehõlmaval ja süstemaatilisel viisil, mis hõlmab nõustamist, juhendamist, koolitust ja varustust. Euroopa Ülemkogu kutsub kõrget esindajat üles esitama sellega seoses täiendavaid ettepanekuid, sealhulgas võimaliku teabevõrgustiku kohta varustuse hankimiseks, et toetada ELi pakutavat väljaõpet.

Sri Lanka

38. Euroopa Ülemkogu on endiselt pühendunud vastutusele, lepitusele ja universaalsetele inimõigustele Sri Lankal. Euroopa Ülemkogu kutsub üles võtma ÜRO Inimõiguste Nõukogus vastu resolutsiooni Sri Lanka kohta, millega nähtaks ette sõja jooksul kummagi poole poolt toime pandud väidetavate sõjakuritegude rahvusvaheline uurimine, nagu soovitas ÜRO inimõiguste ülemvolinik.
-